

SAMENVATTING

105859 - Klacht over seksuele intimidatie door managementondersteuner en klachtbehandeling door directie en bevoegd gezag; PO

Drie ouders hebben een klacht ingediend over het gedrag van een managementondersteuner jegens hun dochters. De managementondersteuner begeleidt de leerlingen van groep 8 wekelijks naar de gymles en brengt hen vervolgens naar het computerlokaal waar hij dan toezicht houdt. Klagers kwalificeren de handelwijze bij het toezichthouden bij het omkleden na twee gymlessen als seksuele intimidatie.

Het in de buurt zijn van de meisjeskleedkamer of het kloppen/bonzen op de kleedkamerdeur is op zichzelf genomen niet ongepast. Wel is het openen van de deur niet handig geweest. Maar de Commissie heeft niet kunnen vaststellen dat de managementondersteuner de eerste gymles daadwerkelijk de meisjeskleedkamer is binnengetrepen of dat zijn gedragingen wijzen op seksuele intimidatie. Ook zijn er geen aanwijzingen dat er bij de andere gymles sprake is geweest van seksuele intimidatie. De managementondersteuner had voorafgaand aan de gymles aan alle leerlingen verteld wat hij van hen verwachtte met betrekking tot het omkleden en wachten op elkaar. De managementondersteuner stond met de jongens, twaalf in totaal, te wachten tot de meisjes klaar waren. Niet valt in te zien hoe in deze situatie het kloppen of bonzen op de deur moet worden gezien als seksuele intimidatie. Dit ook vanwege het feit dat de vrouwelijke leerkracht van groep 7 in de meisjeskleedkamer aanwezig was.

Het College van Bestuur heeft de behandeling van de klacht voortvarend opgepakt. Het heeft een onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren en klagers van het eindrapport en de genomen maatregelen op de hoogte gesteld. Ook heeft het College van Bestuur aangegeven dat de besluitvorming door de directie niet goed was verlopen. Dat de genomen maatregelen niet (volledig) tegemoet komen aan de wensen van klagers maakt niet dat er sprake is van onzorgvuldige of inadequaat klachtbehandeling. Klacht ongegrond.

ADVIES

inzake de klacht van:

- mevrouw A, te B, moeder van C,
 - de heer D, te B, vader van E,
 - de heer F, te B, vader van G,
- ouders van voormalige leerlingen van obs H te B, klagers

tegen

- de heer I, managementondersteuner obs H,
 - de heer J, directeur obs H,
 - mevrouw K, bovenscholings directeur bij L stichting voor primair en speciaal openbaar onderwijs,
 - de heer M, voorzitter College van Bestuur van L, stichting voor primair en speciaal openbaar onderwijs,
- verweerders

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift met bijlagen van 10 juni 2013, ingekomen op 13 juni 2013, hebben klagers op grond van de geldende klachtenregeling een klacht tegen verweerders ingediend met de volgende inhoud:

Klagers klagen erover dat managementondersteuner de heer I op 2 en 9 april 2013 een onveilige omgeving voor hun dochter heeft gecreëerd door op de deur van de meisjeskleedkamer te bonken, de deur open te doen en naar binnen te kijken. Klagers ervaren dit als seksuele intimidatie van hun kinderen. Daarnaast klagen klagers erover dat de directeur de heer J en het bevoegd gezag, in de personen van bovenschools directeur mevrouw K en voorzitter van het College van Bestuur de heer M hun klacht hierover niet adequaat hebben afgehandeld, zoals geïllustreerd in het klaagschrift en de bijlagen.

De Commissie heeft verweerders bij brief van 14 juni 2013 verzocht een verweerschrift in te dienen. Verweerders hebben op 3 juli 2013 een verweerschrift met bijlagen ingediend.

Alle stukken zijn over en weer in afschrift aan partijen gestuurd.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 11 september 2013 te Utrecht.

Mevrouw A en de heer D waren van de zijde van klagers aanwezig. De heer F liet zich vertegenwoordigen door de andere twee klagers. Van de zijde van verweerders waren de heer I en de heer M aanwezig. De andere twee verweerders zijn zonder opgave van redenen niet op zitting verschenen.

Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven.

Hetgeen in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

2. DE FEITEN

C, E en G zijn de dochters van klagers. Zij zaten in schooljaar 2012-2013 in groep 8 van obs H, locatie N. De vaste leerkracht van groep 8, mevrouw O, gaf sinds half maart 2013 op de dinsdagmiddagen extra ondersteuning aan leerlingen van groep 6. Groep 8 had op deze dinsdagmiddagen gymles van de vakleerkracht en aansluitend zelfstandig werken in het computerlokaal. Verweerder I hield sinds maart 2013 toezicht op groep 8, hetgeen inhield dat hij de groep naar het gymlokaal binnen de school begeleidde, hen ophaalde en hen – waar nodig – begeleidde bij het werken in het computerlokaal. Groep 8 bestond uit twaalf jongens en vier meisjes. Op dinsdag 2 april 2013 stond verweerder I na afloop van de gymles in het halletje bij de twee kleedkamers te wachten tot de leerlingen van groep 8 klaar waren met omkleden om hen naar het computerlokaal te kunnen brengen. De jongens waren eerder klaar dan de meisjes en stonden samen met I te wachten tot de meisjes klaar waren. I heeft toen een aantal keer op de deur van de meisjeskleedkamer geklopt en vervolgens de deur geopend en tegen de leerlingen gezegd dat ze moesten opschieten met omkleden omdat de rest van de klas op hen stond te wachten (of woorden van gelijke strekking). Na de gymles hebben de dochters van klagers van het kloppen op en het openen van de deur door I melding gemaakt bij hun groepsleerkracht. Deze heeft toegezegd het met I te zullen bespreken. Dit hebben de groepsleerkracht en I gedaan, waarmee de kwestie volgens de groepsleerkracht was afgehandeld. Op dinsdag 9 april 2013 heeft I voorafgaand aan de gymles met de leerlingen besproken wat van hen werd verwacht ten aanzien van het douchen, omkleden en wachten. Dit heeft hij na afloop van de gymles herhaald. Na de gymles stond I samen met de jongens te wachten tot de meisjes klaar waren. I heeft na enige tijd op de deur van de meisjeskleedkamer geklopt. De leerkracht van groep 7,

mevrouw P, was in de meisjeskleedkamer aanwezig, en gaf aan dat de betreffende leerlingen bijna klaar waren. Op 10 april 2013 hebben klagers een gesprek met de directeur van de school, J, en de groepsleerkracht gehad. In dit gesprek hebben klagers hun ongenoegen geuit over de handelwijze van I en aangegeven dat hun kinderen zich hierdoor onveilig voelden. Dezelfde dag heeft J met I gesproken over de gebeurtenissen op 2 en 9 april 2013 en is afgesproken dat I geen werkzaamheden zou verrichten op school. Op 12 april 2013 heeft J de bovenschools directeur, mevrouw K, van de kwestie op de hoogte gesteld. Een vervolgesprek tussen J en klagers heeft plaatsgevonden op 15 april 2013. I was bij dit gesprek aanwezig. Op 16 april 2013 heeft J advies ingewonnen bij de strategisch beleidsadviseur van L. Dezelfde dag heeft de moeder van G een klacht over de handelwijze van I ingediend bij de interne vertrouwenspersoon, die de klacht heeft doorgeleid naar de externe vertrouwenspersoon. Op 17 april 2013 heeft er een vervolgesprek plaatsgevonden tussen J en de vader van E. De ouders van C en E hebben zich aangesloten bij de klacht van de moeder van G bij de externe vertrouwenspersoon. I heeft op 18 april 2013 zijn werkzaamheden op school hervat maar is hier op 25 april 2013 weer mee gestopt. Op 19 april 2013 vond er een gesprek plaats tussen de externe vertrouwenspersoon en klagers. De bovenschools directeur en de voorzitter van het College van Bestuur (hierna: voorzitter CvB) waren op uitnodiging van de contactpersoon van de school bij het gesprek aanwezig. Omdat klagers dit niet op prijs stelden, verlieten zij kort na aanvang het gesprek en vond het gesprek verder plaats tussen klagers en de externe vertrouwenspersoon. De voorzitter CvB heeft op 29 april 2013 aan een extern onderzoeker de opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de gebeurtenissen op 2 en 9 april bij de meisjeskleedkamer. Op 20 mei 2013 heeft de onderzoeker de resultaten van het onderzoek gerapporteerd aan de voorzitter CvB. De voorzitter heeft aan klagers het onderzoeksrapport doen toekomen en hen bij brief van 31 mei 2013 meegedeeld welke maatregelen er genomen zullen worden. Klagers hebben hierop bij e-mail van 2 juni 2013 gereageerd en kenbaar gemaakt dat zij de maatregelen niet afdoende vonden. De voorzitter heeft hierop bij e-mail van 4 juni 2013 gereageerd en klagers uitgenodigd voor een gesprek. Klagers zijn niet op deze uitnodiging ingegaan en hebben bij e-mail van 5 juni 2013 laten weten rechtspositionele maatregelen te verwachten opdat hun dochters zich weer voldoende veilig zouden voelen op school.

3. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Klachtonderdeel: seksuele intimidatie

Klagers hebben het handelen van verweerder I gekwalificeerd als seksuele intimidatie. Op grond van artikel 1a lid 3 Algemene wet gelijke behandeling wordt onder seksuele intimidatie verstaan: "enige vorm van verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag met een seksuele connotatie dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van de persoon wordt aangetast, in het bijzonder wanneer een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende omgeving wordt gecreëerd". Bij de beoordeling van de vraag of iets wel of niet als seksuele intimidatie wordt bestempeld gaat het derhalve niet om de intenties van verweerder maar om de vraag of de waardigheid van het slachtoffer wordt aangetast, als gevolg van gedrag met een seksuele connotatie.

De Commissie kan klagers volgen in hun visie dat de definitie van seksuele intimidatie in de toelichting bij de klachtenregeling van de school uitgaat van een subjectieve beleving. Voor een dergelijke definitie is heel wat te zeggen: leerkrachten dienen rekening te houden met de beleving van de toevertrouwde leerlingen. Maar om tot de conclusie te kunnen komen dat er sprake is van seksuele intimidatie, is enige objectivering onontbeerlijk.

De Commissie neemt aan dat de dochters van klagers door de gebeurtenissen op 2 en 9 april 2013 een onveilig gevoel hebben gekregen. Dat is reden genoeg om de gang van zaken te onderzoeken. De Commissie stelt voorop dat het in de buurt zijn van de meisjeskleedkamer en het kloppen of bonzen op de deur van de meisjeskleedkamer door I op zichzelf genomen niet als ongepast of angstaanjagend kan worden aangemerkt. De Commissie is met klagers en verweerder van mening

dat het openen van de deur van de meisjeskleedkamer niet handig is. Maar de Commissie heeft niet kunnen vaststellen dat I daadwerkelijk de meisjeskleedkamer is binnengetroten of dat er zijnerzijds gedragingen zijn geweest die wijzen op seksuele intimidatie.

Hierbij acht de Commissie van belang dat klagers er vertrouwen in hadden dat hun dochters een en ander zelf konden opknappen en dat de collega voor wie I inviel het gesprek dat zij met de meisjes had klaarblijkelijk voldoende vond om de zaak met I alleen af te doen.

Er zijn evenmin aanwijzingen dat er op 9 april 2013 sprake is geweest van seksuele intimidatie.

I had die morgen de leerlingen ingelicht over hoe hij het na afloop van de gymles wilde hebben. Na de gymles stond hij met een groep van 12 jongens op de overloop tussen de twee kleedkamers te wachten tot hij alle leerlingen kon meenemen naar het computerlokaal. Dat I de groep in zijn geheel mee naar het computerlokaal wilde nemen en niet in tweeën wilde splitsen acht de Commissie een te rechtvaardige keuze, temeer omdat hij toezicht moest houden op alle leerlingen en er zich altijd onverwachte situaties kunnen voordoen. Niet valt in te zien hoe in deze situatie het kloppen of bonzen op de deur moet worden gezien als seksuele intimidatie. Dat is te minder het geval, nu op 9 april 2013 de vrouwelijke leerkracht van groep 7 in de meisjeskleedkamer aanwezig was (van wie door geen van de betrokkenen een verklaring is gevraagd). De klagers stellen nog dat hun dochters van hun vaste leerkracht meer tijd kregen voor het omkleden. Dat laat evenwel onverlet dat het I vrij stond van de leerlingen te vragen het sneller te doen.

De Commissie komt tot de slotsom dat er geen aanleiding is ervan uit te gaan dat er sprake was van seksuele intimidatie.

Het is begrijpelijk dat klagers zich gesterkt voelen door de conclusies van het eindrapport van het onderzoek naar de gang van zaken op H school. De Commissie kan het eindrapport echter niet als uitgangspunt van haar beoordeling nemen. De onderzoeker stelt zelf vast dat niet met zekerheid is te zeggen wat er precies is gebeurd. Duidelijk is voor de onderzoeker wel dat de meeste betrokkenen ervan uitgaan dat I alleen maar geïrriteerd was door het oponthoud terwijl hij met de jongens op de gang stond te wachten. De situatie was naar haar inschatting zodanig dat een gesprek met de leerlingen om het uit te praten veel problemen had kunnen voorkomen. Ook hierin ontbreken concrete aanknopingspunten dat er sprake was van seksuele intimidatie.

De Commissie zal dit onderdeel van de klacht ongegrond verklaren.

Klachtonderdeel: klachtbehandeling

De Commissie heeft op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting geconstateerd dat de onzorgvuldige klachtbehandeling voor klagers met name bestaat uit het aanschuiven van de bovenschools directeur en de voorzitter CvB bij het gesprek met de externe vertrouwenspersoon, de beslissing van de directeur om I zijn werk te laten hervatten en het nemen van onvoldoende maatregelen door de voorzitter CvB. De Commissie stelt vast dat de voorzitter CvB reeds in zijn brief van 31 mei 2013 heeft erkend dat de besluitvorming door de directie niet juist is geweest. Het ongenoegen van klagers op dit punt is derhalve reeds door de voorzitter CvB onderkend maar deze kon de besluitvorming van de directie niet meer ongedaan maken. Voorts overweegt de Commissie dat de bovenschools directeur en de voorzitter CvB weliswaar niet bij het gesprek met de externe vertrouwenspersoon aanwezig zouden moeten zijn maar het is aannemelijk dat dit berustte op een misverstand en beide verweerders het gesprek direct hebben verlaten toen dit duidelijk werd. Hierdoor kan niet gesproken worden van onzorgvuldige klachtbehandeling.

De Commissie overweegt dat de voorzitter CvB de behandeling van de klacht voortvarend heeft aangepakt. Nadat hij van de klacht op de hoogte was gesteld, heeft hij een extern en onafhankelijk onderzoeker opdracht gegeven een onderzoek in te stellen naar de gebeurtenissen op 2 en 9 april 2013 en de besluitvorming nadien. Dat sprake zou zijn van een beperkt geformuleerde onderzoeksopdracht is de Commissie niet gebleken. In het onderzoek is met betrokkenen gesproken en van de resultaten is een rapport opgesteld. De voorzitter CvB heeft klagers een kopie van het onderzoeksrapport doen toekomen en hen op de hoogte gesteld van de maatregelen die naar

aanleiding van het onderzoek zijn genomen. Dat deze maatregelen niet (volledig) tegemoet komen aan de wensen van klagers maakt niet dat er sprake is van een inadequate of onzorgvuldige klachtbehandeling. De Commissie zal dit klachtonderdeel ongegrond verklaren.

4. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht ongegrond is.

Aldus gedaan te Utrecht op 10 oktober 2013 door prof. mr. A.G. Castermans, voorzitter, W. Happee en drs. M.H.W.C. Voeten, leden, in aanwezigheid van mr. O.A.B. Luiken, secretaris.

prof.mr. A.G. Castermans
voorzitter

mr. O.A.B. Luiken
secretaris